

บทที่ ๔

แนวทางการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร เทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

สภาพปัญหาของการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด สาเหตุของการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ดแนวทางการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและรายด้าน

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑
แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
๑.๑ ชาย	๕๖	๖๘.๓๐
๑.๒ หญิง	๒๖	๓๑.๗๐
รวม	๘๒	๑๐๐.๐๐
๒. อายุ		
๒.๑ ๒๐ - ๓๐ ปี	๒๓	๒๘.๐๐
๒.๒ ๓๑ - ๔๐ ปี	๓๒	๓๙.๐๐
๒.๓ ๔๑ ปีขึ้นไป	๒๗	๓๒.๙๐
รวม	๘๒	๑๐๐.๐๐
๓. ระดับการศึกษา		
๓.๑ ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๗	๓๒.๙๐
๓.๒ ปริญญาตรี	๓๒	๓๙.๐๐
๓.๓ สูงกว่าปริญญาตรี	๒๓	๒๘.๐๐
รวม	๘๒	๑๐๐.๐๐
๔. ประสบการณ์การทำงาน		
๔.๑ ต่ำกว่า ๕ ปี	๓๒	๓๙.๐๐
๔.๒ ๕-๑๐ ปี	๒๗	๓๒.๙๐
๔.๓ ๑๑ ปีขึ้นไป	๒๓	๒๘.๐๐
รวม	๘๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลอำเภอจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๓๐ และเพศหญิง ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๗๐ และมีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๐๐ รองลงมาคืออายุ ๔๑ ปีขึ้นไปจำนวน ๒๗ คนคิดเป็นร้อยละ ๓๒.๙๐ และมีอายุ ๒๐ - ๓๐ ปี

จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐๐ และมีวุฒิปริญญาตรี จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๐๐ รองลงมามีต่ำกว่าปริญญาตรี ๒๗ จำนวน ๒๗ คน คิด เป็นร้อยละ ๓๒.๕๐ และมีสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐๐ และมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง ต่ำกว่า ๕ ปี จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๐๐ รองลงมามีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง ๕-๑๐ ปี จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕๐ มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ๑๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๐๐

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาล ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและรายด้าน ดังตารางที่ ๔.๒ – ๔.๖

ตารางที่ ๔.๒

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาล ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	การนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร	ระดับการนำไปใช้			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
๑	ด้านทาน	๓.๕๓	๐.๖๓	มาก	๒
๒	ด้านปิยวาจา	๓.๕๖	๐.๖๔	มาก	๓
๓	ด้านอิตถจริยา	๓.๖๓	๓.๕๘	มาก	๔
๔	ด้านสมานัตตตา	๔.๐๐	๐.๘๒	มาก	๑
	รวม	๓.๕	๐.๗๐	มาก	-

จากตารางที่ ๔.๒ แสดงว่า นำหลักสังคหัตถุธรรม ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาล ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและรายด้าน มีระดับการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน แสดงว่า อยู่ในระดับมากที่สุด อยู่ ๔ ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือ ด้านสมานัตตตา ($\bar{X} = ๔.๐๐$) ด้านทาน ($\bar{X} = ๓.๕๓$) ด้านปิยวาจา ($\bar{X} = ๓.๕๖$) และด้านอิตถจริยา ($\bar{X} = ๓.๖๓$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่
ของบุคลากรเทศบาล ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
ด้านทาน

ข้อ	ด้านทาน	ระดับการนำไปใช้		
		$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
๑.	ได้ให้ความสะดวกแก่ประชาชนที่มารับบริการเป็นอย่างดี เช่น ที่ จอดรถ, น้ำดื่ม	๔.๐๖	๐.๕๖	มาก
๒.	ได้จัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำแก่ประชาชน ผู้มารับบริการ	๓.๕๑	๐.๗๐	มาก
๓.	ให้ความอนุเคราะห์และหยิบยื่นความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น มากน้อย เพียงใด	๔.๑๕	๐.๗๑	มาก
๔.	ได้ช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนร่วมงานในทางที่ชอบหรือให้หยิบยืมสิ่ง ของเครื่องใช้ของตนไปใช้สอย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่	๔.๐๓	๐.๖๐	มาก
๕.	ได้ประชุมชี้แจงข้อราชการแก่เพื่อนร่วมงานทุกครั้ง หลังจากที่ทำน ทราบข้อมูลข่าวสารทางราชการ	๔.๐๕	๐.๕๓	มาก
๖.	ในโอกาสต่างๆท่านได้ให้สิ่งของแก่เพื่อนร่วมงาน	๓.๕๗	๐.๖๔	มาก
๗.	เมื่อเพื่อร่วมงานทำผิดด้วยความไม่รู้ ท่านให้อภัยและแนะนำ ในทางที่ถูกต้อง	๓.๕๓	๐.๗๐	มาก
๘.	เคยบริจาคทรัพย์เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นในขณะปฏิบัติหน้าที่	๓.๗๖	๐.๖๕	มาก
๙.	มีการจัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำตามตำแหน่ง อย่างเพียงพอ	๓.๘๐	๐.๗๕	มาก
๑๐.	มีระบบการยืมหรือขออุปกรณ์เพื่อให้เกิดความสะดวกและถูกต้อง	๔.๐๖	๐.๔๘	มาก
รวม		๓.๕๗	๐.๖๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลอำเภอจตุรพักตรพิมาน อำเภอ
จตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด นำหลักสังคหวัตถุธรรม ด้านทาน ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่
โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับ
จากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สามลำดับแรกคือ ให้ความอนุเคราะห์และหยิบยื่นความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น

มากนักเพียงใด รองลงมา คือ ได้ให้ความสะดวกแก่ประชาชนที่มารับบริการเป็นอย่างดี เช่น ที่จอดรถ, น้ำดื่ม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เคยบริจาคทรัพย์สินเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นในขณะปฏิบัติหน้าที่

ตารางที่ ๔.๔

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการนำหลักสัจจกัตถธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่
ของบุคลากรเทศบาล ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
ด้านปียวจา

ข้อ	ด้านปียวจา	ระดับการนำไปใช้		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	ท่านพูดจากับประชาชนที่มาติดต่อราชการ ด้วยความจริงใจ และพร้อมที่จะให้บริการ	๓.๕๗	๐.๖๔	มาก
๒.	ท่านได้แสดงความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่นด้วยอาการกิริยาสุภาพ	๓.๕๑	๐.๗๐	มาก
๓.	ท่านเป็นผู้พูดจาสุภาพ อ่อนหวานประชาชนที่มาติดต่อราชการ	๔.๑๕	๐.๗๑	มาก
๔.	กล่าวคำขอโทษหรือขอบคุณเมื่อกระทำความผิด	๓.๗๕	๐.๕๖	มาก
๕.	ทักทายและพูดจាកันด้วยถ้อยคำ ที่สุภาพอ่อนโยน	๔.๐๘	๐.๕๓	มาก
๖.	ตอบคำถามและให้คำแนะนำด้วยถ้อยคำที่นุ่มนวลสุภาพเป็นกันเอง	๔.๐๖	๐.๔๘	มาก
๗.	คอยแนะนำและให้ความรู้ที่มีประโยชน์ในการทำงาน	๓.๕๐	๐.๗๐	มาก
๘.	ไม่พูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดหยาบพูดเพื่อเจ้อ พูดเหลวไหล	๔.๐๕	๐.๖๕	มาก
๙.	พูดหรือให้คำแนะนำแต่ถ้อยคำที่เป็นประโยชน์	๔.๐๓	๐.๖๓	มาก
๑๐.	ประชาชนได้รับการสื่อสารที่ดีและเป็นประโยชน์จากเทศบาล	๓.๗๓	๐.๗๕	มาก
รวม		๓.๕๖	๐.๖๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลอำเภोजตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด นำหลักสัจจกัตถธรรม ด้านปียวจา ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สามลำดับแรกคือ ท่านเป็นผู้พูดจาสุภาพ อ่อนหวานประชาชนที่มาติดต่อราชการรองลงมา คือ ไม่พูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดหยาบพูดเพื่อเจ้อ พูดเหลวไหล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประชาชนได้รับการสื่อสารที่ดีและเป็นประโยชน์จากเทศบาล

ตารางที่ ๔.๕

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการนำหลักสังคหัตถธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่
ของบุคลากรเทศบาล ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
ด้านอัตถจริยา

ข้อ	ด้านอัตถจริยา	ระดับการนำไปใช้		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	ท่านเป็นผู้ที่ชวนช่วยช่วยเหลือกิจการ ต่าง ๆ ของส่วนรวม	๓.๕๕	๑.๐๓	มาก
๒.	ท่านให้บริการแก่ประชาชน โดยไม่มุ่งหวังว่าจะได้รับ ประโยชน์ตอบแทน สิ่งของ หรือคำชมเชย	๓.๗๑	๐.๘๓	มาก
๓.	ท่านมีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการ อย่างเต็ม ความสามารถ รวดเร็ว และถูกต้อง	๓.๖๕	๐.๗๗	มาก
๔.	ท่านทำงานในหน้าที่โดยมีจิตสำนึกและหลักการในการรักษา ผลประโยชน์ของทางราชการ และเอื้อประโยชน์ต่อประชาชน โดยส่วนรวม	๓.๕๒	๐.๗๕	มาก
๕.	มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนเช่นงานเทศ กาลต่างๆ	๓.๗๕	๐.๘๗	มาก
๖.	เสนอตนเองในการช่วยเหลือชุมชนโดยไม่ต้องร้องขอ	๓.๕๐	๐.๘๔	มาก
๗.	เข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ในชุมชน	๓.๕๔	๐.๘๐	มาก
๘.	มีความกระตือรือร้น ไม่บ่นเบี่ยงเมื่อมีคนต้องการความช่วยเหลือ	๓.๕๓	๐.๗๗	มาก
๙.	ท่านได้ช่วยทำกิจธุระทำหน้าที่แทนเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็ม ใจ	๓.๕๘	๐.๘๕	มาก
๑๐.	ท่านช่วยเหลือเพื่อนๆ เท่าที่จะทำได้ เช่นแนะนำภาระงาน ร่วม ทำกิจกรรมต่างๆให้สำเร็จด้วยดี	๔.๐๖	๐.๖๖	มาก
รวม		๓.๖๗	๓.๕๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลอำเภอจตุรพักตรพิมาน อำเภอ
จตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด นำหลักสังคหัตถธรรม ด้านอัตถจริยา ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่
โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับ
จากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สามลำดับแรกคือ ท่านทำงานในหน้าที่โดยมีจิตสำนึกและหลักการในการ
รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม รองลงมา คือ ท่าน

ได้ช่วยทำกิจธุระ ทำหน้าที่แทนเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เสนอตนเองในการช่วยเหลือชุมชนโดยไม่ต้องร้องขอ

ตารางที่ ๔.๖

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการนำหลักสังคหวัตถุธรรมใช้ในการปฏิบัติหน้าที่
ของบุคลากรเทศบาล ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
ด้านสมานัตตตา

ข้อ	ด้านสมานัตตตา	ระดับการนำไปใช้		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	ท่านวางตัวเสมอต้นเสมอปลาย ให้ความเสมอภาคต่อเพื่อนร่วมงาน	๓.๕๕	๑.๐๓	มาก
๒.	ท่านให้บริการแก่ประชาชนทุกคนที่มาติดต่อราชการอย่างเท่าเทียมกัน และเป็นธรรม	๓.๖๑	๐.๘๓	มาก
๓.	ท่านไม่เลือกปฏิบัติโดยอาศัย ความรัก ชอบ ชัง โกรธ กลัว โลก และหลงเป็นเหตุ	๓.๖๕	๐.๗๗	มาก
๔.	ท่านปฏิบัติหน้าที่โดยไม่แสวงหาช่องว่างของกฎหมาย กวาระเบียบเพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น	๔.๐๖	๐.๖๖	มาก
๕.	ท่านประพฤติตนเป็นผู้ซื่อตรงต่อหน้าที่ และอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเสมอต้น เสมอปลาย	๓.๖๐	๐.๘๗	มาก
๖.	ท่านให้บริการแก่ประชาชนด้วยความมุ่งมั่น เสียสละ โดยมีความเสมอต้น เสมอปลาย	๓.๔๕	๐.๘๔	มาก
๗.	เจ้าหน้าที่แต่งกายด้วยเครื่องแบบที่สุภาพสะอาด เรียบร้อย และเหมาะสม	๓.๕๔	๐.๘๐	มาก
๘.	มอบหมายงานตามตำแหน่งหน้าที่อย่างเหมาะสม	๓.๕๐	๐.๗๗	มาก
๙.	เข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจด้วยความยุติธรรมไม่เอนเอียงไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง	๓.๕๒	๐.๗๕	มาก
๑๐.	เคารพในการตัดสินใจตามมติที่ประชุม	๓.๕๘	๐.๘๕	มาก
รวม		๔.๐๐	๐.๘๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า บุคลากรเทศบาลตำบลอำเภोजตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด นำหลักสังคหวัตถุธรรม ด้านอัตถจริยาไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ สามลำดับแรกคือ เคารพในการตัดสินใจตามมติที่ประชุม รองลงมา คือ ทำนปฏิบัติหน้าที่โดยไม่แสวงหาช่องว่างของกฎหมาย กฎระเบียบเพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เจ้าหน้าที่แต่งกายด้วยเครื่องแบบที่สุภาพสะอาด เรียบร้อย และเหมาะสม

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทาง การนำหลักสังคหัตถธรรม มไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ดังตารางที่ ๔.๗ - ๔.๘

ตารางที่ ๔.๗

แนวทางการนำหลักสังคหัตถธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านงาน

ข้อที่	แนวทางการนำหลักสังคหัตถธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ด้านงาน	ความถี่	ร้อยละ
๑	บุคลากรเทศบาลควรนำหลักเมตตาไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้มากขึ้น	๕	๕๐.๐๐
๒	ผู้บังคับบัญชาควรให้ความอนุเคราะห์และช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ใต้บังคับบัญชา	๕	๒๗.๗๗
๓	บุคลากรเทศบาลควรช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนร่วมงานตลอดจนประชาชนทั่วไปในทางที่ชอบ	๔	๒๓.๐๐
	รวม	๑๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า แนวทางการนำหลักสังคหัตถธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านงานโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บุคลากรเทศบาลควรนำหลักเมตตาไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้มากขึ้น (ร้อยละ = ๕๐.๐๐) ผู้บังคับบัญชาควรให้ความอนุเคราะห์และช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ใต้บังคับบัญชา (ร้อยละ = ๒๗.๗๗) และ บุคลากรเทศบาลควรช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนร่วมงานตลอดจนประชาชนทั่วไปในทางที่ชอบ (ร้อยละ = ๒๓.๐๐) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๘

แนวทางการนำหลักสังคหัตถุธรรม ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตร
พิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านปียาจา

ข้อที่	แนวทางการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของ บุคลากร ด้านปียาจา	ความถี่	ร้อยละ
๑	บุคลากรเทศบาลควรพูดจากับประชาชนด้วยความสุภาพ จริงใจ และพร้อมที่จะให้บริการ	๑๓	๕๖.๕๒
๒	บุคลากรเทศบาลควรพูดจาอ่อนน้อมถ่อมตน ให้เกียรติผู้อื่น	๑๐	๔๔.๐๐
	รวม	๒๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า แนวทางการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่
ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านปียาจา
โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่บุคลากรเทศบาลควรพูดจากับประชาชนด้วยความสุภาพ
จริงใจ และพร้อมที่จะให้บริการ(ร้อยละ = ๕๖.๕๒) และ บุคลากรเทศบาลควรพูดจาอ่อนน้อมถ่อม
ตน ให้เกียรติผู้อื่น (ร้อยละ = ๔๔.๐๐) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๙

แนวทางการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตร
พิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอรรถจริยา

ข้อที่	แนวทางการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของ บุคลากร ด้านอรรถจริยา	ความถี่	ร้อยละ
๑	บุคลากรเทศบาลควรให้บริการประชาชนโดยไม่มุ่งหวังว่าจะ ได้รับผลตอบแทน สิ่งของหรือคำชมเชย	๑๓	๖๖.๖๖
๒	บุคลากรเทศบาลควรทำงานในหน้าที่โดยมีจิตสำนึกและหลักการ ในการรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และเอื้อประโยชน์ต่อ ประชาชนโดยส่วนรวม	๑๐	๓๔.๐๐
	รวม	๒๓	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า แนวทางการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่
ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านอรรถจริยา

โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บุคลากรเทศบาลควรให้บริการประชาชนโดยไม่มุ่งหวังว่าจะได้รับผลตอบแทน สิ่งของหรือค่าชมเชย (ร้อยละ = ๖๖.๖๖) และ บุคลากรเทศบาลควรทำงานในหน้าที่โดยมีจิตสำนึกและหลักการในการรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม (ร้อยละ = ๓๔.๐๐) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕

แนวทางการนำหลักสังคหัตถธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านสมานัตตตา

ข้อที่	แนวทางการนำหลักสังคหัตถธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ด้านสมานัตตตา	ความถี่	ร้อยละ
๑	บุคลากรเทศบาลควรให้บริการแก่ประชาชนทุกคนที่มาติดต่อราชการอย่างเท่าเทียมกัน และเป็นธรรม	๑๒	๕๗.๑๔
๒	บุคลากรเทศบาลควรปฏิบัติหน้าที่โดยไม่แสวงหาช่องว่างของกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น	๕	๕๓.๐๐
	รวม	๒๑	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า แนวทางการนำหลักสังคหัตถธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านสมานัตตตา โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บุคลากรเทศบาลควรให้บริการแก่ประชาชนทุกคนที่มาติดต่อราชการอย่างเท่าเทียมกัน และเป็นธรรม (ร้อยละ = ๕๗.๑๔) บุคลากรเทศบาลควรปฏิบัติหน้าที่โดยไม่แสวงหาช่องว่างของกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น และ(ร้อยละ = ๕๓.๐๐) ตามลำดับ

๔.๒ สาเหตุของการนำหลักสังคหัตถธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของ บุคลากรเทศบาล

ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

การใช้หลักธรรมสังคหัตถธรรม ไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดดังต่อไปนี้ สังคหัตถ ธรรม หมายถึงธรรมะอันเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจคนประสานความสัมพันธ์อันดีงามให้เกิดขึ้นในชนหมู่มาก เป็นหลักแห่งการเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ซึ่งกันและกันเพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข เป็นหลักธรรมะที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีกันในกลุ่มคนไม่ว่าจะเป็นองค์กรที่มีขนาดเล็กหรือองค์กรขนาดใหญ่และมี ๔ องค์ประกอบ ดังนี้

๑. ทาน คือ การเผื่อแผ่ แบ่งปัน ให้ความช่วยเหลือสงเคราะห์ทั้งทางทุนทรัพย์สิ่งของ ปัจจัยสี่ที่จำเป็น ไม่ว่าจะเป็น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย หรือยารักษาโรค รวมทั้งการแบ่งปันให้ ความรู้ ศิลปวิทยาการ ความรู้ความสามารถที่เรามีอยู่ให้กับผู้อื่น

๒. ปิยวาจา คือ การใช้คำพูดหรือวาจาที่ไพเราะ ชัดเจน ไม่พูดส่งเสียงดังดูถูกดูแคลนพูดด้วย คำที่สุภาพนอบนวล จริงใจ ไม่พูดโกหกเสแสร้ง ชี้แจงแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุมีผล มี หลักฐานอ้างอิง ไม่พูดเพ้อเจ้อ บิดเบือนจากความเป็นจริง การใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงความเห็นอกเห็น ใจ เข้าใจผู้อื่น พูดแล้วเกิดความสามัคคี ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน

๓. อุตถจริยา คือ การทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น ช่วยเหลือตามกำลังแรงกายที่ตนมีอยู่ ไม่ได้ ถูกบังคับ ทำด้วยความเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่น ขวนขวายช่วยทำกิจกรรมต่างๆที่เป็นสาธารณะ ประโยชน์ มุ่งให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาให้กับชุมชนและสังคมด้วย

๔. สมานัตตตา คือ การเอาตัวเข้าไปสมาน การวางตัวเสมอต้นเสมอปลาย หนักแน่น ให้ ความเสมอภาคกับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เอารัดเอาเปรียบ ร่วมทุกข์ร่วมสุขช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แก้ปัญหา ช่วยกันคิดในทางสร้างสรรค์ เพื่อให้ชุมชนและสังคมอยู่เย็นเป็นสุข

ด้วยหลักธรรมสังคหวัตถุธรรม นี้ เป็นหลักธรรมที่มีความสำคัญต่อการบริหารมาก โดยเฉพาะกับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตร พิมาน จังหวัดร้อยเอ็ดซึ่งมีบทบาทและหน้าที่ในการดูแลให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในชุมชน สร้างความสามัคคีให้เกิดในชุมชน สามารถเข้าถึงปัญหาและวิถีชีวิตของคนในชุมชนได้อย่างแท้จริง การใช้หลักสังคหวัตถุธรรม ในการบริหารงาน ติดต่อประสานงานกับประชาชน จะเป็นหลักอย่าง หนึ่งที่จะช่วยให้การบริหารงานมีความราบรื่นมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้บุคลากรในองค์การบริหาร ส่วนตำบลเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ และนำไปสู่การเป็นองค์กรที่มีคุณภาพต่อมา ดังนั้นการ บริหารงานโดยนำหลักธรรมนี้มาใช้ควรพิจารณาสถานการณ์ที่จะนำหลักธรรมนี้มาใช้ ดังนี้

๑. เมื่อประชาชนมีความเดือดร้อนในด้านปัจจัยทั้งสี่ ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร เทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ควรให้ความช่วยเหลือ หมายถึง การให้ทานอันเป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ หรือเงินทุน เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี ขึ้น

๒. เมื่อประชาชนมีความเดือดร้อน ต้องการความช่วยเหลือ เข้ามาติดต่อขอรับบริการที่ใช้ ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัด ร้อยเอ็ดให้คำแนะนำชี้แจงอย่างถูกต้อง พูดจากับประชาชนด้วยความไพเราะน่าฟัง

๓. เมื่อประชาชนต้องการความช่วยเหลือทางด้านร่างกาย ในการปฏิบัติหน้าที่ของ บุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ดก็ให้ความสำคัญ ขวนขวายช่วยเหลืออย่างเต็มกำลังความสามารถ

๔. เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลก็เข้าไปช่วยในการแก้ไขปัญหา โดยให้ความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน อยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับประชาชนทุกครั้ง

ดังนั้นแล้วการนำหลักธรรมสังคหัตถุธรรม มาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร เทศบาลจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร เทศบาลกับประชาชนที่อยู่ในความดูแล ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความราบรื่น สามารถระบุและแก้ไขปัญหาได้ตามความต้องการของประชาชน และส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความเข้าใจและเข้ามามีบทบาททั้งยังเป็นส่วนหนึ่งที่มีส่วนช่วยกันแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วย

จากการค้นคว้าผู้วิจัยสรุปได้ว่า สังคหัตถุธรรม หมายถึง หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคน การผูกไมตรี เอื้อเฟื้อ เกื้อกูล หรือเป็นหลักการสงเคราะห์ซึ่งกันและกันมีหลัก ๔ ประการได้แก่ (๑) ทาน คือการให้ การสงเคราะห์หรือช่วยเหลือผู้อื่นด้วยการให้สิ่งของที่ตนมีให้แก่ผู้ที่ต้องการ ผู้ขาดแคลนหรือผู้เดือดร้อน สิ่งของที่นำมาให้นั้นต้องเป็นสิ่งของที่ได้มาโดยสุจริตเป็นประโยชน์ คือผู้ให้มีความสุข อิ่มเอิบใจ ผู้รับก็สามารถบรรเทาทุกข์ความเดือดร้อน รวมทั้งการให้ความรู้ที่ถูกต้อง ชัดเจนและเป็นจริงด้วย (๒) ปิยวาจา คือ การเจรจาด้วยถ้อยคำที่สุภาพและถ้อยคำที่มีประโยชน์ พูดถ้อยคำที่เป็นจริง และถ้อยคำที่ไม่กระทบกระทั่งผู้อื่น พูดแต่ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวผู้พูด จึงทำให้ละเว้นความชั่ว ทำให้การทำงานสำเร็จ เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตและการงานยิ่ง (๓) อตถจริยา คือ การประพฤติตนให้เป็นประโยชน์แก่ทั้งตนเองและผู้อื่น รู้จักการเสียสละไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ความสุขสบายส่วนตัว ห่มเทแรงกายในการช่วยเหลือผู้อื่น แก้ไขปัญหาต่างๆด้วยแรงกาย บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ (๔) สมานัตตตา คือ การวางตัวให้เหมาะสมเสมอต้นเสมอปลาย รู้จักวางตนให้เหมาะสมกับฐานะ มีจิตใจมั่นคงไม่หวั่นไหว เปลี่ยนแปลงง่ายและดำรงตนไว้ไม่ให้ตกไปในความชั่ว ปฏิบัติกับคนทั้งหลายอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งอยู่ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมแก้ไขปัญหากับประชาชน

๔.๓ แนวทางการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาล

ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

แนวทางการนำหลักสังคหัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะ บุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อันประกอบไปด้วยพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ทุกคนต้องผ่านการฝึกอบรมสัมมนาผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล ลูกจ้าง พนักงานจ้าง เป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเทศบาลแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ พัฒนาให้มีคุณภาพ เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทักษะที่ดี คุณธรรมและ

จริยธรรม ในการปฏิบัติงานทุกคน และนำมาปรับปรุงการดำเนินงานของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑) ด้านทาน

๑.๑ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านทาน การให้เป็นการให้เพื่อการอนุเคราะห์ด้วยความเมตตาปราณี ให้เพื่อยึดเหนี่ยวน้ำใจหรือให้เพื่อเป็นการบุญกุศลโดยไม่หวังผลตอบแทนก็ได้ การให้เป็นการสร้างไมตรีไว้ต่อกัน เป็นการเอื้อเฟื้อ เพื่อแผ่แก่กัน เสียสละ แบ่งปันช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของ รวมไปถึงการให้ความรู้ และแนะนำ

๑.๒ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านทานต่อผู้อื่นจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในองค์กร

๑.๓ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านทานต่อทั้งสองฝ่าย บุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมานมีความสำคัญในการแบ่งปันช่วยเหลือผู้อื่น เช่น จัดทัวร์ทำบุญตามวัดต่างๆและการบริจาคสิ่งของให้แก่นักเรียนที่ด้อยโอกาสบ่อยๆ

๑.๔ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านทานต่อสังคม ความเอื้อเฟื้อเพื่อแผ่ เสียสละเงิน การให้ปันสิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจทั้งที่เกี่ยวกับการเรียนและในด้านอื่นๆ รวมไปถึงการให้อภัยแก่ผู้อื่น

บุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละให้บริการประชาชนอย่างขยันขันแข็ง มีจิตสำนึกในหน้าที่ ย่อมได้รับความรักความห่วงใยจากพี่น้องประชาชน การเอื้อเฟื้อเพื่อแผ่ การแบ่งปันช่วยเหลือกัน เสียสละเงิน การให้ปันสิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจทั้งที่เกี่ยวกับการเรียนและในด้านอื่นๆ ทำให้ผู้รับเกิดความรักขึ้นในตัวผู้ให้แน่นอนที่สุดคือ ทันทิที่ให้ ผู้ให้ย่อมได้รับสิ่งตอบแทนจากผู้รับ แม้ว่าผู้ให้จะได้กระทำไปด้วยเจตนาบริสุทธิ์ ไม่หวังอะไรตอบแทนก็จริง แต่วิถีทางของการสงเคราะห์ย่อม เป็นอย่างนั้น เพราะว่าการแบ่งปันของของเราให้แก่คนอื่น ย่อมเป็นการลงทุนอยู่ในตัวแล้ว ใช้ในการยึดเหนี่ยวน้ำใจผู้อื่น และเป็นวิธีครองใจคนอื่น เหมือนกัน เพราะว่า ผู้ให้ย่อมเป็นที่รักของผู้รับ

๒) ด้านปิยวาจา

๒.๑ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านปิยวาจา ต่อหน้าที่ พุดจา ถูกกับกาลเทศะ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ควรใช้คำพูดที่สุภาพกับผู้อาวุโส

๒.๒ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านปิยวาจา แนะนำให้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนและชี้แจงรายละเอียดด้วยความเต็มใจ

๒.๓ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านปิยวาจา ต่อทั้งสองฝ่ายหากเกิดความขัดแย้ง หรือทะเลาะเบาะแว้งกันด้วยวาจา ก็จะใช้เหตุผลหรือการเจรจาด้วยเหตุผล หลีกเลี่ยงคำพูดที่ทำให้เกิดความขัดแย้งและทำร้ายกัน

๒.๔ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านปิยวาจา ต่อต่อสังคม ตอนเช้าก็มีกรทักทาย สวัสดีตอนเช้า ค่ะ/ครับ” เพื่อให้เกิดความสนิทสนมซึ่งกันและกัน เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์อันดีให้กับคนในองค์กรบริหารส่วนตำบลการพูดคุยกัน ขอความช่วยเหลือลงท้ายด้วยถ้อยคำที่สุภาพ เช่น ครับ หรือค่ะ

บุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมานปฏิบัติหน้าที่ต้องเจอเจอกับประชาชนมากมาย มีทั้งคนดีและคนไม่ดี แต่ในการปฏิบัติหน้าที่นั้น บุคลากรเทศบาลจะต้องใช้คำพูดที่ไพเราะชวนฟัง ถึงแม้ว่าเขาเหล่านั้นจะเป็นใครก็ตาม เพราะคำพูดที่สุภาพอ่อนหวานนั้น เป็นสิ่งที่ผูกมัดใจคนที่ได้พบปะในโอกาสต่าง ๆ สร้างความประทับใจตั้งแต่แรกเจอ การพูดจาที่ดีก็เท่ากับว่ามีชัยไปแล้วครึ่งหนึ่ง เรื่องร้าย ๆ ก็สามารถคลี่คลายไปในทางที่ดีได้ด้วยเพราะคำพูด เพราะฉะนั้น บุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน จะต้องใช้ปิยวาจาในการปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้เป็นการเสริมสร้างอำนาจ เพิ่มสง่าราศีให้แก่ตัวเอง

๓) ด้านอัตถจริยา

๓.๑ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านอัตถจริยาต่อหน้าที่ ให้ความช่วยเหลือกันเมื่อได้รับความเดือดร้อนด้วยความเต็มใจ

๓.๒ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านอัตถจริยาผู้อื่นต่อให้ความช่วยเหลือผู้ที่มิตำแหน่งน้อยกว่าตามกำลังความสามารถ

๓.๓ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านอัตถจริยาต่อทั้งสองฝ่ายทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความสามัคคี ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง เข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรอย่างสม่ำเสมอด้วยความเต็มใจ

๓.๔ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านอัตถจริยาต่อต่อสังคม จัดตั้งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมเข้าไปช่วยเหลือพัฒนาชุมชนช่วงวันหยุด เช่นกลุ่มอาสาพัฒนา หรือ กลุ่มช่วยสอน เพื่อเข้าไปช่วยเหลือชาวบ้านที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมืองช่วยสอนงานฝีมืออาชีพ ในช่วงวันหยุด

การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์นั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน เพราะเป็นที่พึงของประชาชน การทำตนให้เป็นประโยชน์นั้น ก็คือการทำตนให้มีคุณค่า อยู่ที่ไหนก็สร้างความเจริญที่นั่น บุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมานจะต้องฝึกตัวเองให้เป็นคนมีประโยชน์ เพราะถ้าเป็นคนที่มีประโยชน์แล้ว ก็จะเป็นที่รักของคนอื่น ๆ หรือประชาชนทั่วไป ใคร ๆ ก็อยากที่จะเข้าใกล้ ดังนั้น บุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมานที่จะนำหลักอัตถจริยาไปใช้ให้ได้ผลดีนั้นนั้น จะต้องหมั่นปรับปรุงพัฒนาความรู้ ความสามารถ และต้องทำควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณธรรมด้วย

๔) ด้านสมานัตตตา

๔.๑ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านสมานัตตตาต่อหน้าที่ ไม่มีการแบ่งแยกพวกใครพวกมันภายในองค์กร ร่วมในการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในองค์กร ใช้ธรรมะมาช่วยในการบริหารงานภายในองค์กร

๔.๒ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านสมานัตตตาต่อผู้อื่นให้ ความเคารพและปฏิบัติตามมติที่ประชุมถึงแม้จะไม่เห็นด้วยก็ตาม เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดง ความสามารถอย่างเต็มที่ ตัดสินปัญหาต้องเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ตามเหตุและผล ไม่ใช่ อารมณ์ส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง

๔.๓ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านสมานัตตตาต่อทั้งสอง ฝ่ายหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานในการพิจารณาเลื่อนขั้นและลงโทษอย่างชัดเจนสามารถตรวจสอบ ได้ปฏิบัติกันทุกคนด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ

๔.๔ การนำหลักสังคหวัตถุธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านสมานัตตตา ต่อสังคม การปฏิบัติตนอย่างเสมอต้นเสมอปลายไม่เอาเปรียบไม่ทอดทิ้งเพื่อนเมื่อมีปัญหารู้จักผูกมิตรกับผู้อื่น มีความสามัคคีในหมู่คณะไม่มีการแบ่งแยกพวกใครพวกมันภายในองค์กร

บุคลากรเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมานจะต้องเป็นผู้มีความเสมอต้น เสมอปลาย เป็น อย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเจอกับเหตุการณ์อย่างไร จะต้องปฏิบัติหน้าที่ไปอย่างมีมาตรฐาน ไม่เลือกปฏิบัติ จะต้องวางตนให้เหมาะสมกับฐานะที่เป็นอยู่ และทำได้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติตนอย่าง สม่ำเสมอต่อประชาชนอย่างเสมอหน้ากัน ให้ความเสมอภาค ไม่เอารัดเอาเปรียบในการปฏิบัติหน้าที่ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่ไปในทางมิชอบ สร้างความเดือดร้อนให้ประชาชน หากตำรวจใช้หลัก สมานัตตตาในการปฏิบัติหน้าที่ โดยร่วมทุกข์ ร่วมสุข ร่วมรับรู้ปัญหา และร่วมแก้ปัญหาเพื่อ ประโยชน์ของสังคม ก็จะทำให้เป็นคนที่มีจิตใจหนักแน่น ไม่โลเล เป็นการสร้างความนิยมและ ไว้วางใจให้แก่ผู้อื่นอีกด้วยในการครองใจคนหรือทำให้คนรัก โปรดจำหลักสำคัญอันหนึ่งไว้ก่อน เป็นหลักทางด้านจิตใจ จะเรียกว่าจิตวิทยาในการครองใจคน คือ คนเราทุกคนไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่มี ความรู้สึกทางจิตใจอยู่อย่างหนึ่ง คือความรู้สึกอยากได้ ความรู้สึกอยากได้นี้มีด้วยกันทุกคน และมี ประจักษ์อยู่ตลอดเวลา เว้นแต่เวลาหลับ ถ้าจะครองใจใครเขา สิ่งแรกที่สุดและสำคัญที่สุดที่ต้องทราบก็ คือ ความอยากในใจของผู้อื่น ถ้าว่าครองใจคนนั้นก็เปรียบเหมือนครองความอยากของคนนั่นเอง